

Aquests artistes

Álvarez Yela: Una dosi mortal de romanticisme

A "l'Hostal" de Cadaqués, hi exposa l'Álvarez Yela. Aneu a veure'l. És fascinator. Hi trobareu el mal en estat químicament pur. És que, tal vegada, Álvarez Yela podria viure sense fascinar? Viure sense respirar!...

Álvarez Yela és un home lúgubre, amb la retina xopa de merlets, de ponts llevadissos, de calabossos, de castells, de fortalises impenetrables i d'altres giny i fòtils medievals on hi enclaustra, sodomitza i tortura tot un reguitzell de princeses i de donzelles benestants; tot un seguit de mosses imperials i gates maules, aptes pel llibertinatge, obscenes potencials pel sol fet d'haver rebut una educació molt estricta en mistics convents i en sofisticats col·legis de monges. En les seves baluernes, independentment del bé i del mal, es conculquen sistemàticament, metòdicament, la llei i l'ordre de la plebs. Ell és el nostre Gilles de Reis, el veritable Barbablava de l'Empordà, que en una de les seves múltiples encarnacions, la corresponent al segle XV, fou company d'armes de Joana d'Arc.

Álvarez Yela exposa doncs a Cada-

qués, la part maleïda de l'experiència humana. L'art, per ell, és un acte de rebel·lia, una dèria de cavaller medieval per recuperar la cara amagada de la vida: l'irracional, els actes instintius, gratuïts, luxosos o mortals. Els seus animals metonímics, les seves heroïnes supererotitzades per l'arabesc, procedeixen, sembla, de planetes llunyans i perversos. Tot això ho exemplifica servint-se d'un grafisme extraordinari. Aquesta obra és com un ex-vot fet al Diable, en record d'experiències negatives.

El seu dibuix sobresurt per un fort sentiment impregnat de literatura i de ciència-ficció, sentiment també decadentista, naturista i al·lusivista a la manera de Burne Hogarth (Tarzán), i dels *comics* o historietes il·lustrades més innovadores: Valentina (Guido Crepax), Barbarella (Forest), Xam (Devil), Jodelle (Peelaert). Hi ha en el literaturisme de l'Álvarez Yela, el mateix quintaessenciamment que en el de l'Alex Raymond (Flash Gordon), i l'habilitat gairebé s'equival en ambdós. Té una capacitat d'invenió i d'execució ben característiques d'un llen-

guatge icònic revolucionari. El virtuosisme d'aquest artista, no rebutja pas el paral·lelisme amb el dels holandesos del XVII, amb els dels xinesos i dels japonesos més destres i preciosistes. I per escriure, una sensibilitat profunda per tot allò que és imaginari. Insisteixo: aquesta creació de formes és peculiarment literària; sentiments transvasats en els laboratoris de la cultura dels *comics* (no pas dels *comixs*), més aviat que despertats en el contacte directe de la realitat exterior.

La línia, extraordinàriament expressiva, sòlida, graciosa i nerviosa; d'una finesa gairebé malaltissa, on tota la gamma de recursos coneguda fa viure aquell món afeminat, preocupat, juganer i ociós, que afecciona l'Álvarez Yela.

Serà doncs el seu art un artífici decadentista servit per un temperament traçut fins a l'inversemblant? En gran part és així: però això no és un vici en aquest cas. És una resultant temperamental d'un Superman creador, procedent del planeta Krypton.

Narcís Pijoan

Les perilloses princeses d'Álvarez Yela: heroïnes erotitzades per l'arabesc

